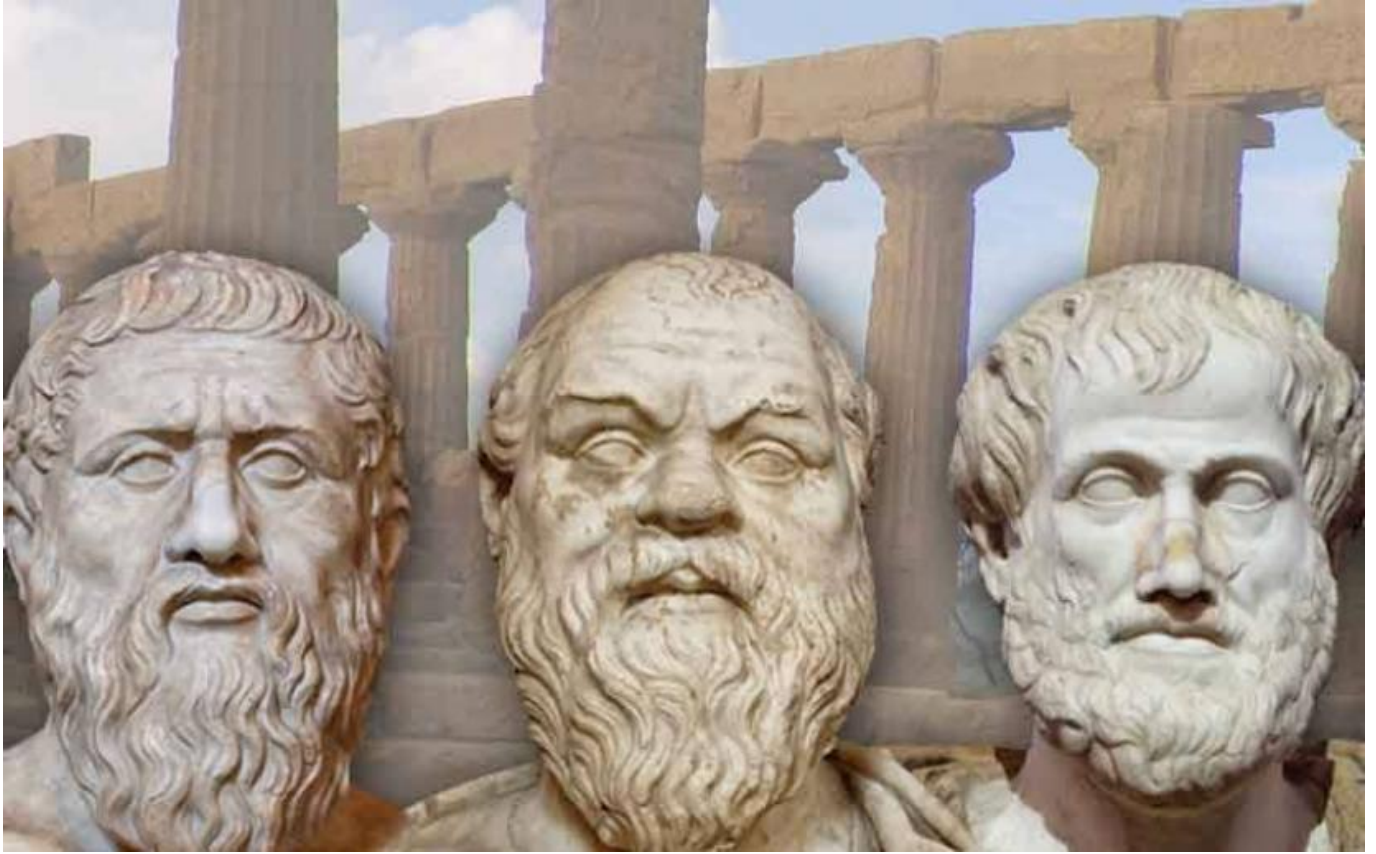
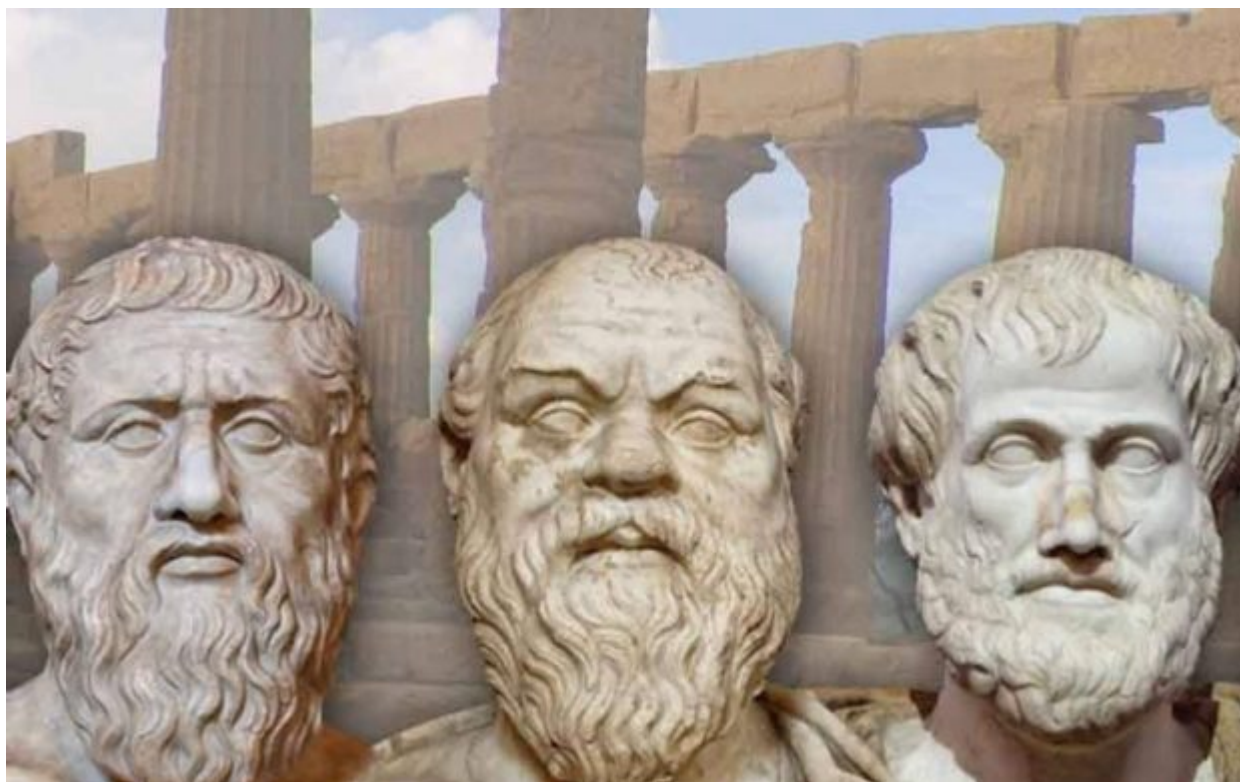

17 Μαΐου 2018

BBC: Τι θα έκαναν οι Αρχαίοι Έλληνες για την κρίση

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον δημοσίευμα του BBC κάνει το γύρο του κόσμου και το οποίο διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι Αρχαίοι Έλληνες θα αντιμετώπιζαν την οικονομική κρίση.

Παραθέτει μάλιστα δέκα συμβουλές των Αρχαίων Ελλήνων για το πώς θα έβλεπαν εκείνοι την οικονομική κρίση που βιώνουμε εμείς σήμερα.

Το άρθρο υπογράφεται από τον λέκτορα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, Armand D' Angour ο οποίος είναι και συγγραφέας του βιβλίου “Οι Έλληνες και το Νέο: η καινοτομία στην αρχαία ελληνική φαντασία και εμπειρία”.

Χρέος, διχασμός και εξέγερση. Αυτή ήταν η Αθήνα του 6ου αιώνα π.Χ.

Αρχικά ο καθηγητής αναφέρεται στον 6ο αιώνα π.Χ. και τον Σόλωνα. “Στις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ. οι πολίτες της Αθήνας βαρύνονταν από χρέη, κοινωνικό διχασμό και ανισότητες, με τους φτωχούς αγρότες έτοιμους να πουληθούν ως σκλάβοι, απλώς και μόνο για να ζήσουν τις οικογένειές τους.

Η εξέγερση ήταν επικείμενη, ωστόσο ο αριστοκρατικής καταγωγής Σόλων, αναδείχθηκε ως δίκαιος μεσολαβητής ανάμεσα στα συμφέροντα πλουσίων και φτωχών. Κατάργησε τα δεσμά του χρέους, περιόρισε την ιδιοκτησία γης, ενώ δημιούργησε τάξεις πολιτών με διαφορετικά επίπεδα πλούτου και συνεπώς αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις.

Τα μέτρα του, παρότι δέχθηκαν επιθέσεις από όλες τις πλευρές, υιοθετήθηκαν και άνοιξαν τον δρόμο για την δημιουργία της δημοκρατίας”, γράφει ο D’ Angour. Συμπεραίνει μάλιστα ότι η επιτυχία του Σόλωνα δείχνει ότι οι μεγάλοι ηγέτες πρέπει να έχουν το κουράγιο υλοποιήσουν μη δημοφιλή, συμβιβαστικά μέτρα, για το καλό της δικαιοσύνης και της σταθερότητας.

Τι θα συμβεί μετά; Ο Δελφικός χρησμός

Αναφερόμενος στους ακατάληπτους χρησμούς του μαντείου των Δελφών, ο καθηγητής εικάζει ότι στην ερώτηση: “Πρέπει η Ελλάδα να αφήσει το ευρώ;” η απάντηση πιθανώς να ήταν: “Η Ελλάδα θα πρέπει να εγκαταλείψει το ευρώ, αν το ευρώ έχει εγκαταλείψει την Ελλάδα” αφήνοντας όσους τάσσονται υπέρ και όσους τάσσονται κατά μιας εξόδου, να ερίζουν για το ποια ακριβώς είναι η σημασία του χρησμού.

Σημειώνει ωστόσο ότι η πιο σοφή συμβουλή είναι τα περίφημα Δελφικά παραγγέλματα: “Γνώθι σαυτόν” και “Μηδέν άγαν”.

Ο μύστης Πυθαγόρας

Αν οι σύγχρονοι Έλληνες νιώθουν να λυγίζουν από την οικονομική κρίση, μπορεί να βρουν παρηγοριά λέει ο Armand D’ Angour στην ρήση του προγόνου τους, Πυθαγόρα που υποστήριζε ότι όλα επιστρέφουν, συνεπώς τίποτα δεν είναι τελείως καινούργιο.

Ο Πυθαγόρας ο Σάμιος, ήταν φιλόσοφος, μαθηματικός, ένας μύστης του 6ου αιώνα που πίστευε ότι οι αριθμοί κρύβονται πίσω από καθετί στο σύμπαν και ότι τα κοσμικά γεγονότα επαναλαμβάνονται σε ένα κύκλο 10800 ετών.

Πρόσεχε, υπάρχουν και χειρότερα...Ο Οδυσσέας και η αντοχή

“Βάστα καρδιά, χειρότερα δεινά βαστούσες τότες που μού ‘τρωγε ο αδάμαστος ο Κύκλωπας γενναίους 20 συντρόφους” λέει ο Οδυσσέας κατά το ταξίδι της επιστροφής στην Ιθάκη, προσπαθώντας να πείσει τον εαυτό του να μην λυγίσει λίγο πριν το τέλος, μετά από τόσες περιπέτειες.

Το μήνυμα, όπως επισημαίνει ο καθηγητής, είναι ότι στο παρελθόν μπορεί να υπήρξαν ακόμη πιο δύσκολες καταστάσεις που ξεπεράστηκαν ωστόσο με ευφυΐα και κουράγιο.

Είσαι βέβαιος ότι είναι σωστό αυτό; Η ακούραστη αναζήτηση του Σωκράτη

“Είναι πολύ μεγάλο αγαθό για τον άνθρωπο το μιλάει κάθε μέρα για την αρετή και για τα άλλα για τα οποία με ακούτε να συζητώ εξετάζοντας τον εαυτό μου και τους άλλους. Γιατί η ζωή, χωρίς να τα εξετάζει κανείς αυτά, είναι ζωή που δεν αξίζει να τη ζει ο άνθρωπος” έλεγε ο Σωκράτης, ο οποίος δεν σταμάτησε ποτέ να αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα όπως “Τι είναι δικαιοσύνη;” και “πως πρέπει να ζούμε;”.

Η κληρονομιά του μεγάλου Έλληνα φιλοσόφου, είναι το καθήκον να συνεχίζουμε την ακούραστη αναζήτηση ακόμη και όταν- ή μάλλον ειδικά όταν- δεν είναι πιθανό να βρούμε σαφείς, οριστικές απαντήσεις.

Η πολιτική σάτιρα του Αριστοφάνη

Η κωμωδία του Αριστοφάνη “Βάτραχοι” του 405 π.Χ. περιέχει ειλικρινείς και ξεκάθαρες συμβουλές για τους “πολιτικά ασταθείς” συμπατριώτες του: διαλέξτε καλούς ηγέτες, αλλιώς θα ξεμείνετε με τους κακούς.

“Να κάνουμε ότι και την τελευταία φορά;” Ηράκλειτος ο στοχαστής

“Δεν μπορείς να μπεις δυο φορές στο ίδιο ποτάμι” έλεγε ο Ηράκλειτος, τον 5ο π.Χ. αιώνα. Ενώ η αλλαγή είναι συνεχής, διαφορετικά πράγματα αλλάζουν με διαφορετικούς ρυθμούς. Σε ένα περιβάλλον μόνιμης ροής, είναι σημαντικό να ορίσει κανείς κάποια σταθερά σημεία και να πιαστεί γερά από αυτά. Οι αγορές ομολόγων, το χρέος και τα πακέτα διάσωσης μπορεί να αποτελούν μια τέτοια πρόκληση.

“Πες μου τα χειρότερα, γιατρέ”. Ο Ιπποκράτης αντιμέτωπος με την πραγματικότητα

Η δυτική ιατρική έχει τις ρίζες της στον Ιπποκράτη, στα τέλη του 5ου π.Χ. αιώνα. Αυτό που είναι εξαιρετικό στην αρχαία σκέψη περί υγείας και ασθενειών, είναι η ξεκάθαρη παραδοχή ότι οι γιατροί πρέπει να παρατηρούν με ακρίβεια και να καταγράφουν με ειλικρίνεια, ακόμη και όταν οι ασθενείς φεύγουν από την ζωή. Η μαγεία ή τα ευχολόγια δεν μπορούν να θεραπεύσουν. Μόνο η τίμια, εξαντλητική, εμπειρική παρατήρηση μπορεί να αποκαλύψει τι αποδίδει και τι όχι.

Αρπάζοντας την ευκαιρία: Ο Κλεισθένης και η δημοκρατία

Οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν πολύ καλά την δύναμη της ευκαιρίας. Το να εκμεταλλεύεται κανείς μια δεδομένη στιγμή, μια ευκαιρία- στην δημόσια αγόρευση, στον αθλητισμό, στην μάχη- ήταν αξιοθαύμαστο και θεωρούνταν ως ένδειξη ικανότητας.

Μετά το τέλος της τυραννίας του Πεισίστρατου, ο Κλεισθένης έπρεπε να δημιουργήσει ένα σύνταγμα πιο δημοκρατικό. Επινόησε λοιπόν με θαυμαστή ταχύτητα, ένα σύστημα αιρετής κυβέρνησης στην οποία όλοι οι πολίτες είχαν μια ψήφο. Έτσι γεννήθηκε η πρώτη δημοκρατία στον κόσμο (δήμος=λαός εξηγεί ο καθηγητής).

Αρχιμήδης, ο εφευρέτης

Τέλος ο Armand D' Angour αναφέρεται στον Αρχιμήδη και το περίφημο "Εύρηκα!" που αναφώνησε βγαίνοντας ενθουσιασμένος από το λουτρό, όπου ανακάλυψε το νόμο του ειδικού βάρους.

Το να βρει κάποιος την λύση σε ένα ακανθώδες πρόβλημα απαιτεί μεγάλη νοητική προσπάθεια, αλλά η απάντηση έρχεται συχνά όταν ρίχνεις τους ρυθμούς, όταν κλείνεις τον διακόπτη και απολαμβάνεις...το μπάνιο σου, καταλήγει ο καθηγητής.

Πηγή: iellada.gr